

سیری بر آثار کمال الدین بهزاد و کمال الملک

نویسنده
آرزو کردیچه

راستار
محسن اسه‌علا

سرشناسه	: کربچه، آرزو، ۱۳۵۳-
عنوان و نام پدیدآور	: سیری بر آثار کمال‌الدین بهزاد و کمال‌الملک/نویسنده آرزو کربچه؛ ویراستار محسن اسماعیلی.
مشخصات نشر	: تهران: نیلاب، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۴ص.: مصور.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۹۸-۰۷-۰۵۰۰۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: بهزاد، کمال‌الدین، قرن ۱۰ ق.
موضوع	: کمال‌الملک، محمد، ۱۲۲۶ - ۱۳۱۹.
موضوع	: نقاشی -- ایران -- تاریخ
موضوع	: Painting -- Iran -- History
موضوع	: نقاشان ایرانی -- سرگنشتنامه
موضوع	: Painters -- Iran -- Biography
موضوع	: نقاشی‌های ایرانی
موضوع	: Paintings, Iranian*
شناسه افروده	: اسماعیلی، محسن، ۱۳۶۳ -، ویراستار
رده بندی کنگر	: ۹۸۹ND
رده بندی دیویی	: ۹۵۵/۵۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۵۱/۵۲
وضعیت رکورد	: فا

نام عنوان: سیری بر آثار کمال‌الدین بهزاد و کمال‌الملک

نام مولف: آرزو کربچه

ویراستار: محسن اسماعیلی

ناشر: انتشارات نیلاب

ناظر چاپ: کریم افسری

چاپ و صحافی: پارمیدا

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۹

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

آدرس: میدان انقلاب، خیابان شهدای ژاندارمری، بن بست مرکزی، پلاک ۳

تلفن: ۰۲۱-۶۶۱۷۴۰۸۷ و ۰۲۱-۶۶۱۷۴۱۲۷

قیمت: ۵۵۰۰۰۰ ریال

مقدمه

هنر نقاشی در ایران را باید مانند گنجینه ای بحساب آورد که در طول تاریخ پرفراز و نشیب، توانسته به حیات خود ادامه دهد. مینیاتور ایران (در اینجا ترجیح می‌دهم نام نگارگری را عنوان کنم) ریشه اش را باید در نقوش سفالینه های سیلک و شوش، جامه های زرین مارلیک و حسنلو و... جستجو کرد. همچنین کاشی کاری های منقوش دوره ی هخامنشی، گچ بریهای اشکانی، دیوار نگاشتهای ساسانی را باید در واقع بنیان هنر نقاشی ایرانی دانست و خمیرمایه ی اصلی هنر نگارگری ایرانی را از داستانهای حماسی، روایت‌های اسطوره‌های تاریخ ایران زمین دانست. نگارگری ایرانی را میتوان در طی زمانهای مختلف به دوره ها و مکتب هایی تقسیم کرد که عمدا نام سهرها در آنجا حک شده است مانند مکتب بغداد، مکتب هرات، مکتب تبریز، شیراز و... تا به مکتب اجاریه می‌رسد که بعد از آن هم دوره نقاشی به سبک های اروپایی و مدرن آغاز می‌شود. مهمترین مکتب در میان مکاتب ثبت شده ی موجود مکتب هرات می باشد که در دل خود یکی از بزرگترین هنرمندان نام آور ایرانی کمال الدین بهزاد را نیز بهمراه دارد و مهمترین مهره ی اصلی پدیدارگشایی این مکتب نیز بوده است. دانست و میتوان با بررسی دقیق، کاملترین مکتب نگارگری در ایران دانست. اهمیت مکتب هرات به سبب ایرانی بودن سبک آن است که در آن نفوذ عوامل بیرونی مانند چینی و مسیحی و... بسیار ناچیز می‌باشد. سبکی بارنگهای بومی که بسیار اصولی و از نظر علم غریب ریشه دار و کامل میباشد. این سبک و مکتب را می توان دارای ارزش بینشی و ساختاری و غنی دانست و میتوان با بررسی دقیق، کاملترین مکتب نگارگری در ایران دانست. بابررسی دقیقتر به مکتب هرات میتوان به این نتیجه رسید که کوشش هنرمند ایرانی در آن زمان معطوف به آموختن آداب بنی آرمانی بوده است و نقاش بیشتر تمایل داشته که دنیای آمال و عرفانی تصورات خویش را تصویر کند و چندان به صرافت تقلید از فضای سه بعدی، نور و سایه نبوده است و هنرنگارگری آن زمان را بیشتر هنر انتزاعی و نماد پردازی میدانند، که ریشه در ادبیات حماسی، تغزلی، عرفانی و اخلاقی داشته است در نتیجه میتوان هنر انتزاعی آن زمان را بیشتر هنری دانست که توجه به معنویت و حقیقت گرایی دارد تا واقعیت گرایی محض رئالیستی! ولی کم کم و با مرور زمان و همچنین ورود افکار و تفکرات وارداتی غرب بخصوص، دید واقعیت گرایی و سطحی برهنر اصیل و غنی ایرانی غلبه می کند تا آنجا که در دوران قاجار به اوج خود میرسد و در مکتب قاجار بزرگترین هنرمند آن زمان کمال الملک در آثار خود از ادامه ی سنتهای بی رمق ایرانی خودداری کرده

وبه سنت اروپایی که خود نیز به بن بست رسیده بود روی می آورد که شاید بتوان این موضوع را یکی از علت‌های ادامه ی کشاکش میان سنت و تجدد در عرصه ی نقاشی معاصر دانست.

www.ketab.ir

فهرست

۵	مقدمه
۱۱	فصل اول: تاریخچه‌ی نگارگری (نقاشی) ایرانی
۱۱	مقدمه
۱۱	تعریف هنر نقاشی
۱۲	هنر ابتدایی (بارویکرد بینشی و ساختاری)
۱۴	بررسی دوران تاریخی هنر نقاشی در ایران
۱۵	سیک، باری
۱۵	سیک و هت سلوکیان و اشکانیان
۱۷	سیک ساسانی
۱۸	مانویان و مکتب سعدی
۱۸	مروری بر ساختار هنر نگارگری
۱۹	نقاشی ایرانی (نگارگری)
۲۱	تعریف واژه مینیاتور
۲۳	رنگ و خط در نگارگری (نقشی ایرانی)
۲۴	ساختار رنگ
۲۶	موضوع‌های رایج در نگارگری (نقاشی ایرانی)
۲۸	اصطلاح‌ها و انواع شاخه‌های نقاشی ایرانی
۳۰	فرم و خط در نگاره‌های ایرانی
۳۱	ویژگی‌های نقاشی ایرانی
۳۵	مکاتب نگارگری ایرانی
۳۷	هنر نقاشی با ورود اسلام در ایران
۳۸	مکتب عباسی (بغداد)
۴۰	مکتب سلجوقی
۴۴	مکتب ایلخانی (تبریز اول)
۴۶	شاهنامه دموت
۴۸	مکتب شیراز (آل اینجو- آل مظفر)
۵۲	مکتب هرات
۵۴	مکتب تبریز دوم - صفوی اول
۵۵	مکتب صفوی دوم - قزوین
۵۸	مکتب اصفهان
۶۰	مکتب افشاریه

۶۳	نقاشی در دوران زندیه.....
۶۶	مکتب قاجار.....
۷۱	فصل دوم: آشنایی بیشتر با استادان، کمال الدین بهزاد و کمال الملک.....
۷۱	ظهور مانی ثانی، مولانا کمال الدین بهزاد هراتی.....
۷۳	تولد بهزاد در دوران تیموری.....
۷۳	حضور بهزاد در مکتب هرات.....
۷۴	استادان بهزاد.....
۷۵	آثار بهزاد.....
۷۹	بهزاد در ربار میرعلی شیرنوایی.....
۸۲	بهزاد در ربار صفوی.....
۸۳	بهزاد به روایت پیشینیان.....
۸۴	هنرمندان و شاگردان مدرس بهزاد.....
۸۵	میراث بهزاد.....
۸۵	آرامگاه استاد بهزاد.....
۸۶	استاد محمدغفاری کمال الملک.....
۸۸	خاندان غفاری.....
۸۹	محمد غفاری.....
۹۳	تأسیس صنایع مستظرفه.....
۹۵	دیدار رضاه شاه با استاد کمال الملک.....
۹۵	شاگردان مدرسه از آغاز تا هنگام.....
۹۶	آثار نقاشی استاد کمال الملک از سال ۱۲۹۰ تا پایان دوره در مدرسه صنایع مستظرفه.....
۹۹	انحلال مدرسه ی صنایع مستظرفه.....
۱۰۰	درگذشت استاد کمال الملک.....
۱۰۳	فصل سوم: تحلیل؛ آثار استاد کمال الدین بهزاد و استاد کمال الملک.....
۱۰۳	ویژگی آثار استاد کمال الدین بهزاد.....
۱۰۵	چگونگی آثار استاد بهزاد از نظر ترکیب بندی، رنگ، فضا و مضمون.....
۱۰۹	تحلیل دقیقتر آثاری چند، از استاد کمال الدین بهزاد.....
۱۰۹	نگاره یوسف وزلیخا.....
۱۱۵	تحلیل نگاره کاخ خورنق، اثر استاد کمال الدین بهزاد.....
۱۱۹	تحلیل نگاره سائلی بر در مسجد، اثر دیگری از بهزاد.....
۱۲۳	تحلیل آثار معروف استاد کمال الملک.....
۱۲۳	نالار آئینه.....
۱۲۶	فالگیر بغدادی.....

۱۲۸	رمال
۱۲۹	میدان کریلا
۱۳۱	بررسی تطبیقی عناصر مختلف در آثار کمال الدین بهزاد و کمال الملک
۱۳۲	بررسی تطبیقی از منظر نور و رنگ در آثار دو استاد
۱۳۴	تطبیق و تحلیل فضاسازی و پرسپکتیو در آثار بهزاد و کمال الملک
۱۳۶	بررسی تطبیقی از لحاظ واقعگرایی و طبیعت گرایی در آثار بهزاد و کمال الملک
۱۴۱	نتیجه گیری

www.ketab.ir